

OBSAH

Předmluva ke čtvrtému, rozšířenému vydání	11
Předmluva ke třetímu vydání	13
Úvod	17
1. Obtíže s definováním náboženství	21
1.1 Teologie proti religionistice	21
1.2 „Kdo zná jedno náboženství, nezná žádné“ (Max Müller)	24
1.3 „Kdo zná jedno náboženství, zná všechna“ (Adolf von Harnack)	24
1.4 Kdo zná jedno náboženství, zná snad jen jedno?	25
1.5 Posvátno jako kritérium rozlišení	26
1.6 Metoda hermeneutického kruhu	27
2. Náboženství v přístupu filologicko-lingvistickém	29
2.1 Max Müllerův objev	29
2.2 Božské nebe, anebo nebeský bůh?	30
2.3 Odpovědi lingvistů	32
3. Náboženství v přístupu etnologickém	35
3.1 Vývojová teorie animismu (Edward Burnett Tylor) ...	35
3.2 Spor o prvotní formu náboženství	38
3.3 Teorie prvobytného monoteismu (Andrew Lang)	39
3.4 Teorie kulturních okruhů či cyklů (Wilhelm Schmidt) ...	41
3.5 Objev Velkých bohů primitivní kultury (Wilhelm Schmidt)	50
3.6 Otázka monoteismu a Nebeské bytosti primitivů (Raffaele Pettazzoni)	54
3.7 Vševedoucnost boží a existenciální úzkost (Raffaele Pettazzoni)	58

4. Náboženství v přístupu hlubinné psychologie	61
4.1 Freudův Totem a tabu a Oidipův komplex	61
4.2 Náboženství jako výplod touhy po zaštitěnosti	68
4.3 Muž Mojžíš a monoteistické náboženství	70
4.4 Analytická psychologie Carla Gustava Junga	76
4.5 Individuace, sebejá (Selbst) a archetypy	78
4.6 Symboly a funkce náboženského symbolismu	81
4.7 Idea boha v myšlení Carla Gustava Junga	82
4.8 Kritika Jungovy analytické psychologie (Erich Fromm, Viktor Frankl)	84
5. Náboženství v přístupu sociologickém	89
5.1 Společnost vytváří jedince (Émile Durkheim)	89
5.2 Jedinec utváří společnost (Max Weber)	93
5.3 Dialektika jedince a společnosti (Peter L. Berger)	95
5.4 Náboženství ve společnosti	100
5.5 Náboženství plodí odcizení	104
5.6 Náboženství ruší odcizení	106
5.7 „Nesmírné projekce lidských významů“	108
6. Náboženství v přístupu fenomenologickém	111
6.1 Vysvětlit či/a pochopit?	111
6.2 Objevení posvátna (Rudolf Otto)	113
6.3 Rodí se fenomenologie náboženství (Gerardus van der Leeuw)	117
6.4 Teprve měřítko tvoří jev (Mircea Eliade)	118
6.5 Od boha nebeského k bohu zahálejšímu	119
6.6 Archaická náboženskost mýtů	122
6.7 Hebrejský objev dějinné hierofanie	123
6.8 Bůh, jediná záštita proti „hrůze dějin“	125

7. Náboženství v přístupu literárně-antropologickém	128
7.1. René Girard v českém prostředí	128
7.2. O Girardově životě a díle	129
7.3 Terminologická upřesnění	132
7.4. Nástin Girardovy koncepce v osmi tezích	133
7.5. Kritické shrnutí: Vztít vážně a do důsledků nesoučasnost kultur	145
8. Struktura náboženské skutečnosti	151
9. Náboženská potřeba a její složky	153
10. Požadavek smyslu a potřeba Boha	158
10.1 Existenciální úzkost a požadavek smyslu	158
10.2 Personifikace a předreflexivní intuice osoby	160
10.3 Porovnání dvou myšlenkových horizontů	161
10.4 Bůh jako zosobnění záruky smyslu	162
Závěr	166
Doslov	182
Ediční poznámka	185
Jmenný rejstřík	187